

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

1/2018-as számú törvénye

az egyházi tisztségek betöltéséről

I. FEJEZET ALAPELVEK ÉS ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

(1) E törvény az egyházi tisztségek betöltésének rendjét állapítja meg a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban (továbbiakban: Egyház).

(2) A lelkészi állások betöltéséről, a lelkészek szolgálati megbízásáról külön egyházi törvény rendelkezik.

(3) E törvény nem vonatkozik olyan egyházi tisztségek betöltésére, amelyeket külön nem nevez meg és amelyek betöltésének rendjét külön egyházi jogszabály állapítja meg.

(4) E törvény nem érinti más egyházi törvények egyes egyházi tisztségek betöltésének feltételeire vonatkozó rendelkezéseit.

(5) Minden, e törvény hatálya alá tartozó egyházi tisztség viselőjének megbízatása egységesen az általános tisztújítás keretében, az e törvényben meghatározott időben megszűnik, és a tisztséget az e törvényben megállapított rend szerint kell betölteni.

A képviselő és a paritás elve

2. §

(1) Az egyes egyházi testületi szinteken egyházi tisztséget csak választás útján lehet betölteni, mely a képviselői elvet valósítja meg.

(2) A fokozatos egyházi testületi szinteken az egyházigazgatás szervezetét, valamint általánosságban a szervezetet képviselő személyi kart – egyenlő számarányban és kollegiális viszonyban – lelkészi és világi személyek alkotják.

(3) A paritások viszonyban együttes felelősség van jelen az egyházi életnek elsősorban igei-lelki tartalmát képviselő lelkészi és az egyházi életnek elsősorban alaki-anyagi feltételeit biztosító világi személy között; a paritások felelősség a lelkészi és világi személyekre együtt testált és a tőlük együttesen elvárt helytállást jelenti.

Az általánosság, egyenlőség, közvetlenség, titkosság és a vélemény szabad kifejezésének elve

3. §

(1) A választójog általános, egyetemleges jellegű, azaz, valamennyi önálló egyháztag számára biztosított alapjog. A választójogot az önálló egyháztag az őt nyilvántartó egyházközségben gyakorolhatja, így a választó

tójogú önálló egyháztagokat az egyházközség egységbe foglalja.

(2) Nem gyakorolhatja választójogát – és nem is választható – az az egyháztag, aki ellen a tisztújítás kezdetekor fegyelmi eljárás van folyamatban, vagy aki jogerős fegyelmi büntetés hatálya alatt van; illetve annak az egyházközségnek a presbitériuma sem, amely a tisztújítás kezdetekor törvénytisztség állapotában van.

(3) Minden választójogú személy egy, azonos értékű szavazattal rendelkezik.

(4) Amennyiben törvény vagy egyéb jogszabály másként nem rendelkezik, főszabály szerint a szavazat közvetlen.

(5) A szavazásra jogosultak – a szavazat tartalmának nyilvánosságra kerülése nélkül, a szabad vélemény-nyilvánítás érdekében – titkosan adhatják le szavazatukat.

Időbeli hatály

4. §

(1) Az egyházi tisztségviselők megbízatása 6 évre szól (továbbiakban választási időszak).

(2) Általános tisztújításra minden hatodik évben kerül sor. E törvény hatálybalépését követő legközelebbi tisztújítási év 2020.

(3) A megválasztott egyházi tisztségviselők megbízatása a tisztújítási évet követő év január 1-jétől a következő tisztújítási év december 31-éig tart. A megválasztott egyházi tisztségviselők az általános tisztújítás évét követő év első napján lépnek hivatalukba, egyidejűleg a leköszönő tisztségviselők megbízatása megszűnik.

(4) Ha az előírt időben az egyházi tisztségre való megválasztás nem emelkedik jogerőre, a megválasztott tisztségviselő a megválasztás jogerőre emelkedésével lép hivatalába. Mindaddig a leköszönő tisztségviselő hivatalában marad, kivéve a püspököt, főgondnokot, esperest és egyházmezei gondnokot, ha az új helyetteseik – a főjegyzők – jogerősen meg lettek választva, valamint a zsinati képviselőt és a gondnoki tisztséget be nem töltő presbitert.

(5) A választási időszakban megüresedett egyházi tisztséget rendkívüli választással kell betölteni, kivéve ha e törvény nem rendelkezik másképpen.

Általános eljárási rendelkezések

5. §

(1) Az egyházközségi tisztségekre jelölő és egyben választói közgyűlést a tisztújítás évének májusában kell megtartani, és annak jegyzőkönyvét – a panasztételi idő

lejárta után 5 napon belül – továbbítani kell az illetékes esperesi hivatalnak.

(2) Az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségekre jelölő egyházmegyei közgyűlést a tisztújítás évének szeptemberében kell megtartani.

(3) Az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségek megválasztására összehívott presbiteri gyűléseket a tisztújítási év novemberében kell megtartani.

6. §

Az egyházmegyei és egyetemes tisztújítás során választójoggal rendelkezik minden anyaegyházközség presbitériuma egy szavazatértékkel és minden társult anyaegyházközség közös presbitériuma egy szavazatértékkel.

7. §

(1) A tisztújítás során megválasztott és hivatalba lépett tisztségviselők csak a tisztségükre vonatkozó hivatali esküjük letétele után kapják meg a tisztségükhöz tartozó választójogot; az eskületételig csak a tisztségükkel együttjáró, jogszabályból származtatott adminisztratív tevékenységet végezhetnek.

(2) Az egyházi tisztségre megválasztott személy a megválasztását követően, de lehetőség szerint legkésőbb a hivatalba lépését követő két hónapon belül köteles letenni a tisztségére vonatkozó esküt.

(3) Az esküt a megválasztott egyházközségi tisztségviselő az illetékes egyházközségi közgyűlésen teszi le.

(4) A presbitériumok által választott egyházmegyei tisztségviselő az illetékes egyházmegyei közgyűlésen teszi le az esküt.

(5) A presbitériumok által választott egyetemes egyházi tisztségviselő a Zsinat ülésén teszi le az esküt.

8. §

(1) Az egyházi tisztség rendkívüli választással történő betöltésének rendje azonos az általános tisztújítás keretén belüli betöltésének módjával, kivéve azokat az eseteket, illetve a tisztség betöltésére vonatkozó eljárás azon részeit, amelyekre nézve e törvény másképp rendelkezik.

(2) A rendkívüli választással megválasztott tisztségviselő a megválasztás jogerőre emelkedésével lép hivatalába.

9. §

(1) Egyházi tisztségre olyan önálló egyháztagság jelölhető és választható, aki a Szentírás mértéke szerint a református keresztyén hit és erkölcs gyakorlásában az egyházi közösségben és azon kívül is jó példával elől jár.

(2) Az (1) bekezdésben megnevezett feltétel teljesítésének elbírálása a jelölő személyek felelőssége; arra a választási bizottság nem jogosult.

(3) A jelöltet – mielőtt a jelölést elfogadná, az őt jelölő egyházi szerv ülésén – ki kell oktatni a tisztségével együttjáró jogokról és kötelezettségekről. A tisztségre való jelölést csak akkor fogadhatja el, ha nyilvánosan

és jegyzőkönyvezetten nyilatkozik, hogy a tisztséggel járó előnyöket és terheket – megválasztása során – egyaránt vállalja.

10. §

Nem megengedett a választóknak a Szentírás mértéke szerinti református keresztyén erkölcsi normákkal összeegyeztethetetlen módon történő befolyásolása, különösen valótlan állítások nyilvánosság előtti közlése, illetve a választók közötti terjesztése.

11. §

(1) Az egyházi tisztségre való megválasztás jogerőre emelkedik:

- a) 15 nappal a választási eredmény kihirdetését követően, ha a választás ellen az előírt időben arra jogosult személy nem nyújtott be panaszt;
- b) egyházi bíróság jogerős ítéletével, ha a bíróság a választás eredményét megerősíti.

(2) A választás ellen panaszt nyújthat be az Egyházban minden rendszeresen úrvacsorázó, önálló egyháztagság.

12. §

(1) Egyházi tisztség megüresedik:

- a) elhalálózással;
- b) lemondással, mégpedig a lemondásnak a választó vagy annak képviselőjében a lemondásról határozni jogosult egyházi szerv általi elfogadásával;
- c) más egyházi tisztség elfoglalásával, ha a két egyházi tisztség egyidejű viselését egyházi törvény kizárja;
- d) egyházi bíróság jogerős ítéletével, az ítélet jogerőre emelkedésének napján vagy az ítéletben megnevezett napon;
- e) lelkeszi tisztségviselő esetében a 70. életév betöltésével vagy a lelkeszi képesítés megvonásával;
- f) az e törvényben meghatározott hivatali eskü letételének elmulasztása esetén;
- g) ha a tisztségviselő elveszíti választójogát;
- h) egyházi törvényben megállapított más esetben.

(2) Az egyházi tisztségről való lemondást a lemondást elfogadni jogosult egyházi szerv előtt minden esetben indokolni kell.

(3) Presbiteri vagy gondnoki tisztségről való lemondás elfogadására az egyházközségi közgyűlés jogosult.

(4) A presbitériumok által választott egyházmegyei tisztségviselők lemondásának elfogadására az egyházmegyei közgyűlés jogosult.

(5) A presbitériumok által választott egyetemes egyházi tisztségviselők lemondásának elfogadására a Zsinat jogosult.

(6) Egyházközségi tisztség megüresedik abban az esetben is, ha az illetékes egyházközségben az egyházközségi közgyűlés megállapítja, hogy a tisztségviselő rendszeresen nem úrvacsorázik vagy nem teljesíti a tisztségéből adódó vagy az önálló egyháztagságával járó kötelezettségeit.

(7) Ha az egyházmegyei vagy egyetemes egyházi tisztségviselő megszűnik olyan hivatalt betölteni, amely őt a betöltött tisztségére való választhatóságra jogosította, úgy kell tekinteni, mintha beadta volna lemondását viselt tisztségéről.

II. FEJEZET AZ EGYHÁZKÖZSÉGI TISZTÚJÍTÁS

Az egyházközségi tisztségviselők tisztségfeltételei

13. §

(1) Presbiteri, illetve gondnoki tisztségre választható az egyházközségnek a hivatalba lépés várható időpontjában legalább 21. életévét betöltött választójogú és rendszeresen úrvacsorázó tagja, aki nincs az adott tisztségre való választhatóságtól megfosztó jogerős egyházi bírósági ítélet hatálya alatt, és nem – sem aktív szolgálatban, sem nyugállományban lévő – lelkeszi jellegű személy.

(2) Az egyházközségben annyi gondnokot kell választani, ahány a lelkeszi állások száma. Több gondnoki tisztség esetén az egyházközségi választói közgyűlésnek – a szavazó lapon előre jelezve – annak tudatában kell szavaznia, hogy kit kíván az első gondnoki tisztségre választani, ezzel az egyházközség törvényes képviselőjével felruházva őt. Az első gondnokot – akadályoztatása esetén, presbitériumi jóváhagyással – a további gondnokok helyettesíthetik.

(3) A presbitérium létszámának módosítására a választási időszakban – kivéve a választási évet – az egyházközségi közgyűlés jogosult, az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyásával, a következő választási időszakra vonatkozólag. A presbitérium létszámába a gondnok(ok) és a lelkeszi állás(oka)t betöltő lelkesz(ek) személye is beszámítandó.

(4) Egyházközségi tisztségre a feltételeket teljesítő személyek bármennyiszer és felső korhatárra való tekintet nélkül választhatók, amennyiben erejükből és önismeretükből kifolyólag erre magukat képesnek tartják.

Az egyházközségi tisztségviselők megválasztásának eljárása

14. §

(1) Az egyházközségi tisztújítást a presbitérium készíti elő. Ennek keretében:

- a) kitűzi az egyházközségi választási közgyűlés időpontját;
- b) megállapítja a szavazat leadásának módját, és gondoskodik a szavazólapok elkészítéséről;
- c) ajánlást tesz az egyházközségi választási közgyűlésnek a megválasztandó presbiterek és gondnokok személyére nézve.

(2) A presbitérium megválasztásra több személyt is ajánlhat, mint ahány az adott tisztségre választandó.

(3) A megválasztandó presbiterek és gondnokok személyére nézve az egyházközség bármely választójogú tagja is tehet ajánlást a választási közgyűlésen.

(4) A presbitérium az egyházközségi tisztújítás elő-

készítésében meghatározott feladatainak ellátására bizottságot hozhat létre.

15. §

(1) Az egyházközségi választási közgyűlés határozatképes, ha az egyházközség választójogú tagjainak legalább 30 százaléka jelen van és a jelenlévő választójogúak száma a presbitérium létszámának legalább kétszerese.

(2) Ha az egyházközségi választási közgyűlés nem határozatképes, azt egy hónapon belül újból össze kell hívni. Az újból összehívott közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

(3) Egyebekben az egyházközségi választási közgyűlés összehívására, meghirdetésére és az ülés vezetésére az egyházközségi közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

16. §

Az egyházközségi választási közgyűlésen a megnyitás, a jelenlévő választójogúak számbavétele és a határozatképeség megállapítása után az egyházközség elnöksége vagy a választó tagok közül az elnökség által megbízott levezető elnök:

- a) ismerteti az egyházközségi tisztségek betöltésének jelentőségét, valamint a választás menetét és módját;
- b) szavazást rendel el a legalább háromtagú szavazatszámú bizottság megválasztására;
- c) ismerteti a presbitérium ajánlását a presbiteri és gondnoki tisztségek betöltésére;
- d) lehetőséget ad arra, hogy a jelenlévő választójogúak is helyben jelöltek nevezzenek meg, illetve azt megindokolják;
- e) elrendeli a szavazást.

17. §

(1) A szavazás titkosan, az egyházközség pecsétjével ellátott külön szavazólapokon történik a gondnoki és a presbiteri tisztségekre. Szavazni csak az egyházközség jelenlévő választójogú tagja jogosult.

(2) A szavazó legfeljebb annyi jelöltre adhatja le szavazatát, ahány az adott tisztségre választandó. Ha a szavazó ennél több személyre adta le a szavazatát, a szavazata érvénytelen.

18. §

(1) Gondnoki tisztségre az egyházközség elnöksége nyílt szavazást rendelhet el:

- a) ha a jelenlévő választójogúak száma 20 vagy annál kevesebb;
- b) ha az egyházközség választójogú tagjainak száma 50 vagy annál kevesebb;
- c) ha a jelöltek száma megegyezik a megválasztandó gondnokok számával.

(2) Presbiteri tisztségre az egyházközség elnöksége nyílt szavazást rendelhet el:

- a) ha a jelenlévő választójogúak száma 20 vagy annál kevesebb;

- b) ha az egyházközség választójogú tagjainak száma 50 vagy annál kevesebb;
 c) ha a jelöltek száma megegyezik a megválasztandó presbiterek számával.

(3) Nyílt szavazás esetén az adott tisztségre a jelölteket a levezető elnök egyenként, koruk sorrendjében bocsátja szavazásra.

19. §

(1) A szavazatokat a szavazatszámoló bizottság helyben megszámlálja, és ennek alapján helyben kihirdeti a választás eredményét.

(2) A szavazatszámoló bizottság kihirdeti az olyan jelöltre leadott szavazatokat is, aki nem választható presbiteri, illetve gondnoki tisztségre. A jelölteken kívüli személyre leadott szavazatokat a szavazatszámoló bizottság érvényteleníti.

20. §

(1) Gondnoki tisztségre az a személy lett megválasztva, akire az érvényesen szavazók több mint fele adta le a szavazatát. Amennyiben egy jelölt sem szerezte meg az érvényesen leadott szavazatok egyszerű többségét, úgy a két legtöbb szavazatot kapott jelöltet újbóli szavazásra kell bocsátani. A gondnoki tisztségre megválasztott személy egyben presbiteri tisztségre is meg lett választva.

(2) Egy személyt gondnoki és presbiteri tisztségre is lehet jelölni, ha mindkét tisztségre érvényesen megválasztották, akkor a jelöltet megválasztott gondnoknak kell tekinteni.

(3) Presbiteri tisztségre az a személy lett megválasztva, akire az érvényesen szavazók legalább egynegyede adta le a szavazatát, és az elnyert szavazatok száma alapján felállított sorrendben a megválasztandó presbiterek számán belüli helyet foglal el.

(4) Az a jelölt, akire az érvényesen szavazók legalább egynegyede szavazott, de nem lett megválasztva presbiteri tisztségre, pótpresbiteri tisztségre lett megválasztva; de egyébként a pótpresbiteri tisztségre való választás nem kötelezettség.

21. §

(1) Ha az első választási fordulóban a megválasztandók számánál kevesebb gondnok, illetve presbiter lett megválasztva, a be nem töltött tisztségekre az egyházközség elnöksége helyben második választási fordulót rendel el.

(2) Ha az egyházközségi választási közgyűlés a második választási forduló után sem választott meg annyi gondnokot, illetve presbiter, ahány megválasztandó, a be nem töltött tisztségekre három hónapon belül kiegészítő választást kell tartani.

(3) Amennyiben a kiegészítő választás is sikertelen, de a megválasztott presbiterek száma lehetőséget ad érvényes presbiteri gyűlés tartására, úgy az egyházközségnek 5 napon belül kezdeményeznie kell a presbitériuma létszámának lecsökkentését.

(4) Amennyiben a kiegészítő választás oly mértékben sikertelen, hogy a megválasztott presbiterek nem tudnak érvényes presbiteri gyűlést tartani, a presbitérium jogköreit az átmeneti időben az egyházmegyei tanács gyakorolja, és 5 napon belül kezdeményezi a presbitérium létszámának lecsökkentését vagy az egyházközség átminősítését szórvány gyűlekezetté.

22. §

A tisztségen belüli szavazategyenlőség esetén, – ha az a tisztség betöltésére nézve jelentőséggel bír – a szavazatszámoló bizottság által helyben és nyilvánosan elvégzett sorsolás dönt arról, hogy az egyenlő szavazatot kapott személyek közül ki tölti be a tisztséget.

23. §

(1) A gondnoki tisztségnek a választási időszakban történő megüresedése esetén három hónapon belül meg kell tartani az egyházközségi választási közgyűlést. A választás eredményének jogerőre emelkedéséig a megüresedett gondnoki tisztséggel járó feladatokat a presbitérium által a gondnokok vagy a presbiterek közül megbízott személy látja el.

(2) Presbiteri tisztségnek a választási időszakban történő megüresedése esetén a tisztséget – ha van olyan – a korábbi választási fordulóban elnyert szavazatok száma szerint soron következő pótpresbiter tölti be. A tisztség betöltését a presbitérium a soron következő ülésén erősíti meg.

(3) Ha az egyházközségben az általános tisztújítás keretében megválasztott presbiterek több mint felének megszűnik a tisztsége, minden gondnoki és presbiteri tisztségre rendkívüli tisztújítást kell tartani.

(4) Ha egyházigazgatási szerv vagy egyházi bíróság jogerősen felosztatja az egyházközség presbitériumát, a feloszlato határozat rendelkezik a rendkívüli egyházközségi tisztújítás kiírásáról, valamint az egyházközség presbitériuma feladatainak ellátásáról.

(5) Az általános tisztújítás évében rendkívüli egyházközségi választás nem tartható.

24. §

(1) Az újonnan megválasztott presbitérium első ülésén – az egyházközség választó tagjai közül – megválasztja a presbitérium jegyzőjét. A presbitérium jegyzőjének megbízatása az új jegyző megválasztásával szűnik meg. Ha a jegyző nem presbiter, a presbiteri gyűlésen sem szavazati, sem tanácskozási joga nincs.

(2) Az újonnan megválasztott presbitérium első ülésén megválasztja a választási időszakra az egyházközség egyházmegyei közgyűlési rendes és pótképviselőjét. Az egyházmegyei közgyűlési képviselő megbízatása az új képviselő megválasztásával szűnik meg.

III. FEJEZET
AZ EGYHÁZMEGYEI
ÉS EGYETEMES EGYHÁZI TISZTÚJÍTÁS

Az Egyetemes Választási Bizottság

25. §

(1) Az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztújítások keretében az e törvényben meghatározott feladatok ellátására Egyetemes Választási Bizottság (a továbbiakban: választási bizottság) alakul.

(2) A választási bizottság megbízatása a tisztújítási évtől az azt követő választási időszak tisztújítási évét megelőző év december 31-ig tart.

(3) A választási bizottságba minden egyházmegye közgyűlése az általános tisztújítás éve előtt egy-egy tagot választ. Erre kellő időben a leköszönő választási bizottság hívja fel az egyházmegyék esperesi hivatalait.

(4) Az egyházmegyei közgyűlés a választási bizottság rendes tagja mellé póttagot is választ, aki a választási bizottság munkájában az egyházmegye által választott rendes tag akadályoztatása esetén vesz részt.

(5) A választási bizottság tagjává csak olyan, presbiteri tisztségre választható egyháztag vagy lelkészi képesítésű személy választható, aki a bizottsági tagságot előzetesen elfogadta.

(6) A választási bizottság tagja az egyházmegyei közgyűlés előtt esküt tesz e törvény és más vonatkozó egyházi jogszabályok részrehajlás nélküli betartására, illetve eljárásuk során a hivatali titok megtartására.

26. §

(1) A választási bizottság rendes tagjai közül elnököt és elnökhelyettest választ. Az elnök biztosítja a bizottság törvényes és hiteles működését, valamint a bizottságon belüli belső erkölcsi fegyelmet. Ennek érdekében az elnöknek a tagokkal szemben utasítási joga van.

(2) A választási bizottság mellé a választási bizottság kezdeményezésére a Zsinati Tanács – a bizottsági adminisztráció elősegítése érdekében – egy titkárt nevezhet ki, aki nem tagja a választási bizottságnak.

(3) A választási bizottság levelezését a Zsinati Iroda bonyolítja le.

27. §

(1) Ha a választási bizottság tagját olyan egyházmegyei vagy egyetemes egyházi tisztségre jelölik, amelyre az egyházközségek presbitériumai választanak, mindaddig nem vehet részt a bizottság munkájában, amíg nem nyilatkozik arról, hogy nem fogadja el a jelölést. Ha a jelölést elfogadta, választási bizottsági tagsága megszűnik, és helyébe a póttag lép.

(2) A választási bizottsági tagság megszűnésére az (1) bekezdésben foglaltakon kívül a 12. § rendelkezései az irányadók.

(3) Ha a választási bizottság rendes tagjának helyébe lépő póttagjának a tisztsége is megszűnik, az egyházmegyei közgyűlés a következő ülésén új tagot és póttagot választ.

28. §

A választási bizottság az Egyház független szerveként működik, tevékenységét csak az egyházi törvények befolyásolhatják. Amennyiben a választási bizottság tag-ságában erkölcsi méltatlanság merül fel valamely taggal szemben – és az esetet a bizottság belsőleg kezelni képtelen –, az érintett tagot a Zsinati Tanács kétharmados szavazati többséggel kizárhatja a választási bizottságból.

Az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségviselők tisztségfeltételei

29. §

(1) Esperesi, egyházmegyei lelkészi főjegyzői, zsinati lelkészi rendes és pótképviselői tisztségre választható az a lelkészi képesítésű személy, aki az egyházmegye területén önálló lelkészi állást tölt be.

(2) Püspöki vagy egyetemes lelkészi főjegyzői tisztségre választható az a lelkészi képesítésű személy, aki:

- a) az Egyházban önálló lelkészi állást tölt be;
- b) megválasztása esetén a hivatalba lépésének várható időpontjában betöltötte 35. életévét;
- c) a II. lelkészképzés vizsgája letételétől számítva legalább öt év lelkészi gyakorlattal bír;
- d) bírja – püspöktől elvártan, egyetemes lelkészi főjegyzőnek pedig, anyanyelvétől függően, ajánlottan – a magyar és szlovák nyelvet, valamint ajánlottan legalább egy világnyelvet;
- e) teológiai felkészültségben, hitéleti gyakorlatban, erkölcsi előmenetelben és emberi megbecsültségben az egyházi közösség előtt előljárni alkalmas.

(3) Egyházmegyei gondnoki, egyházmegyei világi főjegyzői, zsinati világi rendes és pótképviselői tisztségre választható az az egyháztag, aki:

- a) az Egyház valamely egyházközségében a tisztújítás évében presbiteri tisztségre lett megválasztva;
- b) nem rendelkezik lelkészi vagy segédlelkészi állandó szolgálati megbízással;
- c) személyi képességeinél fogva az egyház életéhez elvárhatóan építő jelleggel hozzá tud járulni.

(4) Főgondnoki vagy egyetemes világi főjegyzői tisztségre választható az az egyháztag, aki:

- a) az Egyház valamely egyházközségében a tisztújítás évében presbiteri tisztségre lett megválasztva;
- b) megválasztása esetén a hivatalba lépésének várható idejében betöltötte 35. életévét;
- c) nem rendelkezik lelkészi vagy segédlelkészi állandó szolgálati megbízással;
- d) bírja – főgondnoktól elvártan, egyetemes világi főjegyzőnek pedig, anyanyelvétől függően, ajánlottan – a magyar és szlovák nyelvet, valamint ajánlottan legalább egy világnyelvet.

(5) Az e szakaszban megnevezett tisztségekre továbbá csak olyan személy választható meg, aki:

- a) abban a választási időszakban, amelyben megválasztása esetén a tisztséget betöltené, nem tölti be 70. életévét;
- b) nem áll a tisztségre való választhatóságtól megfosztó jogerős egyházi bírósági ítélet hatálya alatt.

30. §

Esperesi, egyházmegyei gondnoki, egyházmegyei lelkészi és világi főjegyzői, püspöki, főgondnoki, egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztségre egy személy egymás után csak két választási ciklusra választható. Egy választási ciklus kimaradása után a korábban viselt tisztségre ugyanaz a személy újból választhatóvá válik.

Az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségviselők megválasztásának eljárása**31. §**

(1) Presbitériumok által választandó egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségre az egyházmegyei jelölőközgyűlés alkotótagejai jelölnek.

(2) Az egyházmegyei jelölőközgyűlés tagja:

- a) az egyházmegye területén valamennyi szolgálatot teljesítő lelkész és lévita, kivéve a segédlelkészt;
- b) az egyházmegyéhez tartozó anyaegyházközségek egyházmegyei közgyűlési képviselői;
- c) azok az egyházmegyei tisztségviselők, akik hivatalból tagjai az egyházmegyei közgyűlésnek.

(3) Az egyházmegyei jelölőközgyűlést az egyházmegye elnöksége hívja össze.

(4) Az egyházmegyei jelölőközgyűlés a megalakulása után a gyűlés vezetésére saját kebeléből lelkészi és világi elnököt választ.

32. §

(1) Presbitériumok által választandó egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségre való jelölésre az egyházmegyei jelölőközgyűlés bármely tagja az egyházmegyei jelölőközgyűlést megelőző 15 napon belül írásban az esperesi hivatalon keresztül vagy az egyházmegyei jelölőközgyűlésen szóban javaslatot tehet.

(2) Az egyházmegyei jelölőközgyűlés alkotótageja egy tisztségre legfeljebb annyi személyt javasolhat, ahány az adott tisztségre választandó.

(3) A javasolt személyek közül az egyházmegyei jelölőközgyűlés tisztségenként külön és titkos szavazással jelöl az adott tisztségre. A szavazás az egyházmegye pecsétjével ellátott jelölőlapokon történik.

(4) A jelölőközgyűlés tagja zsinati képviselői és ennek paritásosan fele számú zsinati pótképviselői tisztségre az egyházmegye által választandó képviselők számában, minden más tisztségre egy személyt jelölhet. Ha a leadott jelölőlapon több személy neve van megjelölve, a jelölőszavazatot érvényteleníteni kell. Ha a jelölőlapon olyan személy neve szerepel, akit a jelölőközgyűlés alkotótagejai az adott tisztségre sem írásban, sem szóban nem javasoltak, a jelölőszavazat érvénytelennek minősül.

(5) A jelöléseket az egyházmegyei jelölőközgyűlés által helyben létrehozott szavazatszámoló bizottság számolja össze. A jelölés eredményét helyben ki kell hirdetni.

(6) Az egyházmegye elnöksége, a jelölőközgyűlés elnökségének ellenjegyzésével, a jelölőközgyűlést követő

5 napon belül felterjeszti a választási bizottságnak:

- a) a püspöki, főgondnoki, egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztség esetében a legtöbb jelölést kapott személyek nevét, akik elnyerték a jelölések legalább tizenöt százalékát, jelezve nevük mellett a jelölések számát;
- b) az egyházmegye zsinati lelkészi és világi képviselői és pótképviselői tisztségére jelölést kapott személyek nevét, akik elnyerték a jelölések legalább tizenöt százalékát, jelezve nevük mellett a jelölések számát;
- c) az esperesi, egyházmegyei gondnoki, egyházmegyei lelkészi és világi főjegyzői tisztségre jelölést kapott személyek nevét, akik elnyerték a jelölések legalább tizenöt százalékát, jelezve nevük mellett a jelölések számát;
- d) az egyházmegyei jelölőközgyűlés jegyzőkönyvét, illetve a jegyzőkönyv jelölésekre vonatkozó kivonatát.

A jelölések eredménye**33. §**

(1) A választási bizottság legkésőbb az egyházmegyei jelölőközgyűléseknek az 5. § (1) bekezdésében meghatározott határidejét követő 15. napig az egyházmegyék felterjesztései alapján:

- a) megvizsgálja, hogy az egyházmegyei jelölőközgyűlésen egyházmegyei tisztségre az érvényes jelölések legalább tizenöt százalékát elnyert személy teljesíti-e a választhatóság feltételeit;
- b) összesíti az egyetemes egyházi tisztségekre beérkezett jelöléseket és érvényesíti azt a következőképpen:
  - püspöki és főgondnoki tisztségre jelöltté válik az a személy, akire legalább négy egyházmegye adta le jelölő szavazatát;
  - magyar egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztségre jelöltté válik az a személy, akire a magyar egyházmegyék közül legalább három adta le jelölő szavazatát,
  - szlovák egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztségre jelöltté válik az a személy, akire a szlovák egyházmegyék közül legalább egy adta le jelölő szavazatát;
- c) felszólítja az a) és b) pontban megnevezett jelölteket, hogy nyolc napon belül írásban nyilatkozzanak arról, hogy a jelölést elfogadják-e.

(2) Egy személy egyidejűleg nem fogadhat el több olyan tisztségre való jelölést, amelynek egyidejű viselését egyházi törvény kizárja. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a zsinati elnökségi tagsággal járó tisztségre, valamint a zsinati képviselői tisztségre való jelölés egyidejű elfogadására.

A választásra való bocsátás**34. §**

(1) A választási bizottság a szavazatok leadásának határideje előtt legkésőbb 21 nappal választásra bocsátja az egyházmegyei tisztségre jelölt azon személyeket, akik:

- a) az egyházmegyei jelölőközgyűlésen elnyerték a tiszt-

ségre leadott érvényes jelölések legalább tizenöt százalékát;

- b) teljesítik a választhatóság feltételeit;
- c) a tisztségre való jelölést elfogadták.

(2) A választási bizottság a szavazatok leadásának határideje előtt legkésőbb 21 nappal választásra bocsátja az egyetemes egyházi tisztségre jelölt azon személyeket, akik:

- a) elnyerték a jelöltséget;
- b) teljesítik a tisztségre való választhatóság feltételeit;
- c) a jelölést elfogadták.

(3) A választásra bocsátás a szavazólapoknak a szavazó egyházközségeknek való megküldésével történik.

(4) A szavazólapon a választási bizottság az adott tisztségre jelöltek vezetéknevük ábécé szerinti sorrendjében, sorszámmal és az őt származtató egyházközség megnevezésével ellátva tünteti fel.

(5) A szavazólapokat a választási bizottság saját pecsétjével látja el.

35. §

Ha a 34. § értelmében valamely tisztségre nincs választásra bocsátható jelölt, a választási bizottság új választási eljárást rendel el, egyúttal megállapítja a határidőket.

36. §

(1) Az esperest, az egyházmegyei gondnokot, az egyházmegyei főjegyzőket és az egyházmegye zsinati képviselőit az egyházmegyéhez tartozó anyaegyházközségek presbitériumai választják.

(2) A püspököt és a főgondnokot az Egyház anyaegyházközségeinek presbitériumai választják.

(3) A magyar egyetemes lelkészi és világi főjegyzőt a magyar egyházmegyékhez, a szlovák egyetemes lelkészi és világi főjegyzőt a szlovák egyházmegyékhez tartozó anyaegyházközségek presbitériumai választják.

(4) A presbitérium minden tisztségre titkos szavazással, egyebekben a presbitérium döntéshozatalára vonatkozó szabályok megtartásával választ.

(5) Belső megállapodás alapján az anyaegyházközség presbitériuma a szavazati jogát az anyaegyházközséghez tartozó leányegyházközség presbitériumával közösen is gyakorolhatja.

(6) Ha egy anyaegyházközség presbitériuma nem vehet részt a tisztújításban, a választási bizottságnak a szavazatok számát a kizárt presbitériumok szavazatával való csökkentéssel kell teljesnek tekintenie.

37. §

(1) Az anyaegyházközség presbitériuma szavazatát a választásra bocsátó választási bizottság által kiküldött szavazólap beküldésével adja le.

(2) A szavazólapon az anyaegyházközség presbitériuma által választott jelöltet a neve melletti sorszám bekarikázásával kell megjelölni.

(3) A megjelölt szavazólapot el kell látni az anyaegyházközség pecsétjével, valamint az anyaegyházközség elnökségének és a presbitérium jegyzőjének aláírásával. Ha a presbitérium jegyzője az anyaegyházközség elnökségének tagja, a szavazólapot a presbitérium által megbízott hitelesítő is írja alá.

(4) A szavazólapot a szavazatok benyújtásának határidejéig egy „V” betűvel megjelölt zárt borítékban személyesen, átvételi elismervény ellenében vagy postai úton ajánlott küldeményként kell benyújtani a választási bizottsághoz a Zsinati Irodába.

A választás eredménye

38. §

(1) A beérkezett szavazatokat a választási bizottság az 5. § (3) bekezdésében meghatározott határidőt követő 8. és 15. napok között számlálja össze.

(2) Ha a választási bizottság azt állapítja meg, hogy a szavazat határidőn túl lett benyújtva vagy a szavazólap nem az e törvényben előírtak szerint lett megjelölve, érvényteleníti az egyházközség szavazatát, amit jegyzőkönyvez.

(3) A választási bizottság érvényteleníti azt a szavazólapot is, amelyen egy tisztségre az adott tisztségre választandók számánál több jelölt lett megjelölve.

39. §

(1) Esperesi, egyházmegyei gondnoki, illetve egyházmegyei lelkészi és világi főjegyzői, valamint zsinati lelkészi, illetve világi rendes vagy pótképviselői tisztségre az a jelölt lett megválasztva, aki az egyházmegye területén lévő és szavazásra jogosult anyaegyházközségek presbitériuma által érvényesen leadott szavazatok egyszerű többségét elérte.

(2) Püspöki, illetve főgondnoki tisztségre az a jelölt lett megválasztva, aki az Egyház területén lévő és szavazásra jogosult anyaegyházközségek presbitériumai által érvényesen leadott szavazatok abszolút többségét elérte.

(3) Magyar egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztségre az a jelölt lett megválasztva, aki a magyar egyházmegyék területén lévő és szavazásra jogosult anyaegyházközségek presbitériumai által érvényesen leadott szavazatok abszolút többségét elérte.

(4) Szlovák egyetemes lelkészi és világi főjegyzői tisztségre az a jelölt lett megválasztva, aki a szlovák egyházmegyék területén lévő és szavazásra jogosult anyaegyházközségek presbitériuma által érvényesen leadott szavazatok abszolút többségét elérte.

(5) Ha az adott tisztségre egy jelölt sem nyeri el az előírt szavazattöbbséget, a választási bizottság a két legtöbb szavazatot elnyert jelöltet második választási fordulóra bocsátja. A második választási fordulóban az a jelölt lesz megválasztva, aki a szavazatok egyszerű többségét nyeri el.

(6) Szavazategyenlőség esetén, ha az a második választási fordulóra bocsátás szempontjából jelentőséggel bír,

a választási bizottság által elvégzett sorsolás dönt arról, hogy az egyenlő szavazatot kapott személyek közül ki lesz második választási fordulóra bocsátva.

(7) Ha egy tisztségre az első választási fordulóban csak egy jelölt lett választásra bocsátva, de nem nyerte el a megválasztáshoz előírt szavazatszámot, a tisztségre a választási bizottság új választási eljárást rendel el, egyúttal megállapítja a határidőket.

(8) Ha az első választási fordulóban az egyházmegye nem minden zsinati rendes vagy pótképviselői helye lett betöltve, a választási bizottság mindegyik meg nem választott jelöltet második választási fordulóra bocsátja a be nem töltött helyre. A második választási fordulóban való megválasztás feltételei azonosak az első választási fordulóban érvényes feltételekkel.

40. §

Ha a tisztújítási évet követő év februárjáig nem sikerül:

- a) az esperesi vagy egyházmegyei gondnoki vagy egyházmegyei lelkészi és világi főjegyzői vagy a zsinati képviselői vagy pótképviselői tisztséget betölteni, akkor az egyházmegye működésképtelenségének állapota áll fenn, és a Zsinat – adott esetben az érintett zsinati képviselők hiányában is egészként eljárva – köteles a következő ülésén az egyházmegye átszervezéséről gondoskodni;
- b) a püspöki vagy főgondnoki tisztséget betölteni, akkor a tisztségek betöltéséig az érvényesen megválasztott, több szavazatot kapott főjegyzők látják el a püspöki és főgondnoki teendőket;
- c) a püspöki vagy főgondnoki tisztséget, és ezzel egyidejűleg csak egy lelkészi és egy világi főjegyzői tisztséget sikerült betölteni, akkor az Egyház törvényes képviselőt a korábbi törvényes képviselők látják el mindaddig, amíg a Zsinati Elnökség legalább két lelkészi és két világi tisztségviselőjét nem sikerül megválasztani. Szükség esetén az átmeneti időszakra vonatkozó megbízásokat a választási bizottság állítja ki.

41. §

(1) A választás eredményét a választási bizottság az Egyház hivatalos honlapján való közzétételével hirdeti ki. A kihirdetéskor közzé kell tenni a beérkezett érvényes és érvénytelen szavazatok számát, illetve az egyes jelöltek által elnyert szavazatok számát. A kihirdetéskor a választási bizottság tájékoztatást ad a jogorvoslati lehetőségekről.

(2) A választási bizottság a választás eredményéről az eredmény közzétételével egyidőben írásban tájékoztatja a Zsinati Elnökséget és a választásban érintett egyházmegyék esperesi hivatalait.

(3) A választási bizottság az (1) bekezdésben megnevezett honlapon közli a választási eredmény jogerőre emelkedését, ha a választás ellen az előírt határidőben nem lett panasz benyújtva az arra jogosultak részéről.

(4) A választási bizottság a jogerősen megválasztott tisztségviselőket írásban értesíti megválasztásukról és szá-

mukra megbízólevelet állít ki a bizottsági elnök aláírásával.

42. §

(1) Az egyházmegye további tisztségviselőit az egyházmegyei közgyűlés az általános tisztújítást követő első ülésén titkos szavazással választja meg.

(2) Amennyiben az egyházmegyei közgyűlés a választási ciklus első évében nem tudja betölteni tisztségviselőkkal az egyházmegyei tanács tagságát, valamint az egyházmegyei bírói, az egyházmegyei ügyészi és az egyházmegyei számvevői tisztséget, a 40. § a) pontjában foglaltak az irányadók.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés az általa választandó lelkészi tisztségre az egyházmegyéhez tartozó teljes lelkészi képesítésű személyek közül választ.

(4) Az egyházmegyei közgyűlés az általa választandó világi tisztségre azon egyháztagnak közül választ, akik az egyházmegye valamely egyházközségében presbiteri tisztségre választhatók.

(5) Az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyei tanács tagjait saját szavazati jogú tagjai közül választja.

43. §

(1) Presbitériumok által választandó egyházmegyei vagy egyetemes egyházi tisztség megüresedése esetén a választási bizottság a tisztség megüresedését követően legkésőbb két hónapon belül a tisztségre vonatkozóan rendkívüli választást rendel el.

(2) Rendkívüli választás esetén a határidőket a választási bizottság állapítja meg.

(3) Általános tisztújítás évében rendkívüli választás nem tartható.

(4) Egyéb tisztség megüresedése esetén a tisztséget a választó szerv a következő ülésén tölti be.

IV. FEJEZET A VÁLASZTÁS ELLENI JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK

44. §

A választás ellen legkésőbb az eredmény kihirdetését követő 15 napon belül panaszt lehet emelni, ha a választás során e törvény, illetve más vonatkozó egyházi törvény rendelkezéseit vagy a jó erkölcsöt oly módon megsértették, hogy az a választás eredményét befolyásolhatta, különösen ha:

- a) valakit a választó- és választhatósági jogában jogalap nélkül korlátoztak;
- b) valamely személy jelölése, illetve megválasztása érdekében az egyházi élet tisztaságával össze nem egyeztethető cselekmények történtek.

45. §

(1) Egyházközségi választás ellen panaszt emelhet:
a) az egyházközség lelkipásztora, presbiter vagy gondnoka;

b) közösen az egyházközség legalább tíz választójogú tagja a 11. § (2) bekezdése szerint.

(2) Az egyházközségi választás elleni panaszt az egyházközség elnökségéhez kell benyújtani, amely azt 5 napon belül továbbítja az egyházmegyei bíróság elnökéhez.

(3) Az egyházközségi választás elleni panaszt az egyházmegyei bíróság bírálja el a panasz kézhezvételét követő 30 napon belül.

46. §

(1) Egyházmegyei választás ellen panaszt emelhet:

- a választási bizottság legalább három tagja;
- az egyházmegyéhez tartozó lelkészi képesítésű személy vagy gondnok;
- közösen legalább tíz, az egyházmegyéhez tartozó presbiter;
- a tisztújítás során jelölt személy.

(2) Egyetemes egyházi választás ellen panaszt emelhet:

- a választási bizottság legalább három tagja;
- közösen az Egyház legalább öt lelkészi képesítésű személye vagy gondnoka;
- közösen az Egyház egyházközségeinek legalább 30 presbitere;
- a tisztújítás során jelölt személy.

(3) Az egyházmegyei, illetve egyetemes egyházi választás elleni panaszt a választási bizottság elnökéhez kell benyújtani, aki azt 5 napon belül továbbítja az Egyetemes Egyházi Bíróság lelkészi elnökének.

(4) Az egyházmegyei, illetve egyetemes egyházi választás elleni panaszt az Egyetemes Egyházi Bíróság eljáró tanácsa bírálja el a panasz kézhezvételét követő 30 napon belül.

47. §

(1) Ha az elsőfokú bíróság elnöksége azt állapítja meg, hogy a panaszt arra nem jogosult személy nyújtotta be vagy az arra jogosult személyek nem az előírt számban nyújtották be, a panaszt végzéssel elutasítja. Ellenkező esetben a panasz tárgyalásának időpontját 5 napon belül kitűzi, és erről értesíti a panaszosokat és a panaszlottakat.

(2) Az elsőfokú bíróság a panaszt egyszeri tárgyaláson bírálja el. A tárgyalás csak akkor napolható el, ha az ügy elbírálására nézve döntő jelentőséggel bíró tanúkat a bíróság méltányolható okokból nem tudta meghallgatni vagy a felek valamelyike olyan bizonyítékot kíván érvényesíteni, amely méltányolható indokból a megadott határidőn belül nem áll rendelkezésére.

48. §

(1) Ha a bíróság ítéletével a panaszt elutasítja, egyúttal megerősíti a választás eredményét.

(2) Megerősíti a bíróság a választás eredményét abban az esetben is, ha a panaszt megalapozottnak ítéli, de a kifogásolt cselekmény nem befolyásolta a választás eredményét.

(3) Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a panaszban kifogásolt cselekmény a választás eredményét befolyásolta, a bíróság a választás eredményét megsemmisíti, egyúttal elrendeli a választási eljárásnak a kifogásolt cselekmény által érintett és attól függő részeinek megismétlését.

49. §

Mindaddig, amíg az általános tisztújítás keretében benyújtott panaszok jogerősen el nem lettek bírálva, a leköszönő Egyetemes Egyházi Bíróság tagjainak megbízatása kizárólag ezen panaszok elbírálására megmarad.

V. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

50. §

(1) Hatályát veszíti az egyházi tisztségek betöltéséről szóló 3/2007-es törvény.

(2) A II. szabályrendelet 9. §-ának 1. bekezdéséből kimarad az „és póttagjainak” mondatrész, illetve a következő mondat: „Az egyidejűleg megválasztandó pót-presbiterek száma a rendes presbiterek számának a fele.”

(3) E törvény az Egyház valamennyi jogszabályának magyar szövegében a „püspökhelyettes” kifejezést „egyetemes lelkészi főjegyző”-re, a „főgondnokhelyettes” kifejezést „egyetemes világi főjegyző”-re, az „espereshelyettes” kifejezést „egyházmegyei lelkészi főjegyző”-re és az „egyházmegyei gondnokhelyettes” kifejezést „egyházmegyei világi főjegyző”-re módosítja.

51. §

E törvény értelmében az előző tisztújítás során megválasztott presbitériumok megbízatása 2020. december 31-ig tart.

52. §

A 30. §-ban megnevezett tisztségekre megválasztott személyekre a 2020. évi tisztújítás során úgy kell tekinteni, mint akik először lettek tisztségre választva.

53. §

E törvény 2019. január 1-jén lép hatályba.

**Jóváhagyva a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház IX. Zsinatának 8. ülésén,
2018. október 19-én, Rimaszombatban.**

Porubán Ferenc s. k.
egyetemes világi főjegyző

Fazekas László s. k.
püspök